REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN
JÏEMHTEN HERJEDAELIEN DAJVE

TJÄNSTESKRIVELSE

Ekonomidirektör och strateger
Åsa Grönvik
asa.gronvik@regionjh.se

Hälso- och sjukvårdsnämnden
HSN/5/2026
2026-11-12

Hälso- och sjukvårdsnämndens månadsrapport oktober 2026

Ärendebeskrivning

Månadsrapporterna behandlar kortfattat ekonomi och viss rapportering av verksamhets-statistik och personal. Oktober månads rapport omfattar verksamhetsstatistik och ekonomi.

Tillgänglighetsmåtten enligt Väntetider i vården visar även per september en högre tillgänglighetsnivå än för 12 månader sedan för alla parametrar förutom medicinsk bedömning. För BUP är måtten fortsatt högre än riket för två av tre tillgänglighetsmått. Vårdstatistiken följer samma trender som 2025, varvid produktiviteten kan sägas ha ökat.

Perioden januari-oktober utvisar en ökning av kostnadsnivå jämfört med 2025, både vad gäller bruttokostnad 2,4% (exkluderat interna HS kostnader) som nettokostnad 1,7% (rensat för effekt av statsbidrag). Nettokostnaden uppgår till 3.179 mkr vilket är 141 mkr högre jämfört med perioden 2025. Intäkterna är totalt på samma nivå som föregående år, men innefattar ökning av hälsovalsersättning, patientavgifter och såld vård vilket motverkas av lägre övriga bidrag i motsvarande omfattning. Bruttokostnaden är 129 mkr högre än föregående år. Personalkostnadsökningen om 72 mkr möts endast delvis av 6 mkr lägre kostnad för inhyrd bemanning, totalt har bemanningskostnader ökat 2,6 %. Köpt vård är 10 mkr högre än föregående år, prisnivån är högre men kostnad för dyra vårdfall > 1 mkr är något lägre än 2025 samt ökar för rättspsykiatrisk vård. Läkemedelskostnaden är i stort i nivå med föregående år och är gynnad av högre läkemedelsrabatter samtidigt som läkemedel inom förmånen endast har en svag kostnadsökning för året. Sjukvårdsmaterial ökar, dels kopplat till vissa statsbidragsfinansierade insatser, men även förbättrade processer där fler patienter erhållit hjälpmedel. Övriga kostnadsmassan, exkluderat interna transaktioner inom HS, är 5 mkr (1,5%) högre jämfört med föregående år.

Hälso- och sjukvården har under många år haft en kostnadsmassa som inte inryms i dess budget. Överdrag mot budget uppgår till 479 mkr, vilket utgör 11% av verksamheternas bruttokostnadsmassa. Avvikelsen fördelas på intäkter (bidrag och interna transaktioner) +73 mkr och kostnadsmassa -552 mkr där det främst är bemanningskostnader, köpt vård och sjukvårdsmaterial som står för avvikelsen. Redan vid inledningen av året kunde konstateras att främst verksamhetens kostnader avseende personalkostnader och inhyrd bemanning utifrån rådande bemanningsstruktur avviker kraftigt från budget. Dessutom att tidigare beslutade resultatförbättrande åtgärder inte gett den effekt som har önskats på sista raden.

De åtgärdsplaner för långsiktig ekonomi i balans, som beslutats i nämndens plan med budget 2026, visar inte en positiv effekt på sista raden såtillvida att de följda posterna har ett sammantaget högre utfall år 2026 än perioden 2025. Åtgärderna har med andra ord inte lyckats matcha prisökningarna. Personalkostnader har fortsatt att öka och inköpskostnader är inte lägre än 2025. Endast för minskad hyrbemanning och ökade intäkter syns en viss positiv förändring. Om effektberäkning rensas för schabloniserad

prisförändring samt insatser som är statbidragsfinansierade så är dock utfallet ett sammantaget plus. Arbete med åtgärder pågår hos verksamheterna och sker även inom det projekt som drivs med bidrag från Effektiviseringsdelegationen kring utformning av ny struktur för hälso- och sjukvården. Handlingsplan för ökad styrning och uppföljning av åtgärder med en ny funktion för stöd och uppföljning arbetar med att följa och bistå verksamheter med framdrift i åtgärdsplaner för att öka de ekonomiska effektmålen. En statusrapport visar att mer än hälften av effekterna i nuläget är osäkra eller inte kommer uppnås.

Det ses nu som orimligt att nå det nedre spannet i prognosen på -400 mkr, en mer trolig prognos för helårsavvikelsen pekar därför på 550 mkr utifrån att åtgärderna inte ger den effekt som erfordras. Detta påverkar inte regionens totala helårsprognos på -140 mkr. Prognosen är fortsatt utmanande och kräver en lägre nettokostnad årets sista månader, vilket verksamheter försöker uppnå genom att ”bromsa in” verksamhet i slutet av året.

Arbete med att skapa förutsättningar för och genomföra effektiviseringar samt övriga ekonomiska åtgärder behöver fortsätta drivas med kraft och fortgå under 2027. Regionfullmäktige §106 13 oktober 2026 har givit hälso-och sjukvårdsnämnden uppdragen att tillse genomförandet under 2026 av åtgärder som i uppföljningsplanen bedömts som gula och gröna samt bereda kompensation av uteblivna effekter under 2026 för genomdrivande under 2027. Regiondirektören har vid regionstyrelse §177 3 november 2026 tilldelats uppdraget att öka omställningstakten avseende utvecklingsuppdraget att effektivisera administrationen samt prioritera utvecklingskapacitet till att öka implementeringstakten avseende införandet av produktions- och kapacitetsstyrning inom vården.

Regiondirektörens förslag

Hälso- och sjukvårdsnämndens månadsrapport för oktober 2026 godkänns.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Anna Granevärn
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Utdrag till

Hälso- och sjukvårdsdirektör, ekonomidirektör, divisionschefer, regionstyrelsen, förvaltningscontroller hälso- och sjukvård, stabschef hälso- och sjukvård